

REVMATISM

Pro tento list píše Dr. Milosav J. Breuer, Security Bldg., Lincoln, Neb.

"Pane doktore, já mám revmatism; dejte mi proti němu nějakou medicinu." Jak často přijde k lékaři pacient, a takto jej oslovi. Má někde bolestí, v zádech, nebo v kolenech, a očekává že dostane láhev nějakého léku k užívání, a to že mu "revmatism" zažene. Zatím to není tak jednoduché. Předně, každé bolesti nemí revmatism. Schválně jsem si sedl a poznamenal jsem si veškeré neduhy v zádech a údech které spůsobují bolesti podobné tak zvanému revmatismu, a které jsou často revmatismem nazývané. Byly jich přes paděsát. Jsou mezi nimi nemoce velkými rozdíly od sebe se lišící, jak v léčení tak i v naději na uzdravení. Pak za druhé, to slovo "revmatism" nemá dnes mezi lékaři vlastně žádný určitý význam. S pokrokem v znalosti fisiologie a patologie (totiž činností těla zdravého a nemocného) a dokonalství v spůsobech diagnostiky, se poznávaly a vybíraly jedna po druhé nemoce které bývaly dříve ráděny do oddělení nazývaného revmatismem, a obdržely svá jména tak že dokonce zbyla jedna neurčitá nemoce, které lékaři doporučují "revmatism", ačkoliv se jím toto nepřihodné jméno nelíbí, a používají jej pouze protože se doposud vzhodnější neukázalo.

Není možná v takovémto článku ani stručně poukázati na veškeré příčiny bolesti v zádech a v zádech, které se mohou chyběně považovat za revmatismus. Musíme však si na to vzít několik rádek, a zmínit se o několika jich, abychom mohli poukázat na důležitost přesného rozpoznání takovýchto bolestí, a jaká nespravedlnost i škoda se může pacientovi učinit započetím nesprávného léčení. Ku příkladu, při nemoce zvané úbytké měchy, mezi nejčastějšími příznaky jsou ostré bolesti v nohou, s nimiž pacienti často přicházejí k lékaři, myslíce že mají revmatismus. Pro tuto nemoce jsou zvláštělé léky s nimiž se dá vyléčit není-li příliš pokročilá; když přijde v čas může být pacient téměř tak zdravý jako dříve. Revmatické léčení však na tuto nemoce nemá ani nejmenšího účinku; pod takovýmto léčením, nemoce pokračuje, a pacient ztrácí vlivu na svaly které sprostředkovat pohyb těla až jest konečně úplně bezvlády.

V jistém procentu osob bývá na nejdolejším krčním obratlí žebro; totiž ten člověk má na jedné nebo obou stranách o jedno žebro více. Ve většině těchto případů jest to-

Odpovídá na několika místech.

—Los Angeles Times.

to žebro tak malé že nedělá žádoucí příznaky; ale někdy se stane že toto nadpočetné žebro nadzvedavá ramenní síť čivní, a spůsobuje bolesti. Toto bolesti se nedá vyléčit léky na revmatismus, nebo žádoucí léky vůbec, nýbrž pouze operací, a vyjmouti tohoto žebra. Když jest kyčelní kloub zastínut tuberkulosní nákazou, začínává to s bolestmi které jsou právě podobné revmatismu. Takových nemocí jest mnoho, v nichž potřeba jejich rozpoznání od revmatismu jest důležitá nikoli pouze proto že léčení na revmatismus by nepomohlo, nýbrž též že zanedbání pravého léčení by zavinilo vážnějších následků od pokročilejšího vyvinutí nemoce. Naopak, jsou případy v nichž bolesti v zádech nebo v údech mají zcela nepatrný význam. Přílišným namáháním se rozbolaví svaly, a opakováním přičin, bolest tak zastará, že má lékař někdy těžkou úlohu přesvědčení pacienta že potřebuje pouze odpočinutí. Též, při počátcích nákažlivých nemocí, kdekoliv se zdržuje zastaralé hnisání odtud se mohou dostávat bakterie do krve. Ze všech nejčastěji, nacházíme je v mandlích; často zapálené mandle neb zastaralý zápal jich jest zodpověden za velikou většinu revmatismu a podobných nemocí jež popiseme později v tomto článku. Potom následují v důležitosti hnisačí dásnice neb rozeřané zuby. Mezi jinými jsou nákaž dutin kostí v obličeji, zápal slepého střeva, vejeovodu, předstojného žlázy neb žlučového míska.

Jeden ze nejskvělejších Rosenowových důkazů byl následující: že bakterie, jak je nacházíme po neživotných předmětech neb jak je přeštuje v laboratoři na umělých půdách jsou jistého druhu; a bakterie tyto když se dostanou do těla, přemění se na jiný druh; a že pravými spůsoby manipulace v laboratoři, se dají přeměnit jednu na druhou. Ku příkladu, penumocoecus, který zavíruje zápal plie, streptocoecus hemolyticus který zavíruje revmatismus, streptocoecus viridans, který zavíruje zánět nitroblánky srdečné, byly všecky známé dříve; ale že můžou v laboratoři udělat z jednoho kterýkoliv jiný druh, dokázal on; a též dokázal že právě podobné změny se dějí ve zmíněných střediscích infekce v lidském těle. Dle povídání — mnoho-li dostává kvality, nebo jaká jest zásoba krve, se na místě vytvoří ten nebo onen druh bakterii, a stále vniká do krve.

Tyto bakterie vstřebávané do krve ze střediska infekčního, jsou roznášeny po celém těle, a opět někde uvažnou, začnou růst a rozmožovat se. Kde se umístí, rozroduje jejich druh. Streptocoecus viridans nenachází v těle jinde než v srdeční okolnosti k bytí nežli na nitroblánkách srdečných; když uvážme jinde, zahyne; když uvážme na různých blánách rozmnoží se a spůsobí srdeční vadu. Streptocoecus hemolyticus, právě z těch samých příčin roste pouze na blánách jiných jsou potažené kloboukem, a zde spůsobuje horečku a bolestné otoky, které zoveme revmatismem.

Toto se dokázalo tím spůsobem, že se vzaly tyto bakterie ze zápaleného klobouku a vstříkly se zajíci do krve do ušní žily, a potom následoval podobný zápal klobouku, jako revmatismus v člověku. A někdy pouze revmatismus, nýbrž celá řada nemocí se dala nápodobit stříkáním do krve organismům pocházejícím ze střediska infekčního. Dle rázu který na sebe vzaly v infekčním středisku a následují, vzniklo k umístění se každý v svém vlastním tělesném tkání, spůsobují tyto bakterie mimo revmatismu i srdeční vadu, také zápal ledvinové, když se usadí v ledvinách, zánět slepého střeva, žlučového měchýřku, močového měchýře (právě jsme ve své laboratoři spůsobili morčeti zápal močového měchýře vstříknutím usedliny močové z pacienta v němž jsme podezívali tento zápal; zvíře se může zabít a může se na něm provést pitva a poznati ráz nemoce) žaludční vřed, zápal v svalech které jsou velice podobné revmatismu, a veškeré zápal v různých ústrojích jež může takřka nazvat bratry a sestrami revmatismu.

mech, které byly nějaký čas pojmenovány "organismy Poyntona a Payne-a" po badatelích kteří je vynášli. Později bylo dokázáno, že tyto organismy jsou velice obyčejná bakterie, které se jmenují streptocoeci, jsou již dálno známy, a zavírají mnoho obyčejných hnisavých nakažení. Jest tomu už pouze asi dva neb tři roky co byl dokázán Rosenowem v Chicagu pravý ráz této nemoce.

Tento zápal klobouku s nímž jest spojená horečka, který nyní nazýváme revmatismem, jest jednoduchou infekcí, čili zápalom tkání, spůsobeným místní činností bakterií; jest pouze jeden z celé řady následků které mohou následovat když jest někde v těle středisko nákazy, z něhož stále vnikají bakterie do krve. Tato střediska nákazy jsou mnohonásobné; kdekoliv se zdržuje zastaralé hnisání odtud se mohou dostávat bakterie do krve. Ze všech nejčastěji, nacházíme je v mandlích; často zapálené mandle neb zastaralý zápal jich jest zodpověden za velikou většinu revmatismu a podobných nemocí jež popiseme později v tomto článku. Potom následují v důležitosti hnisačí dásnice neb rozeřané zuby. Mezi jinými jsou nákaž dutin kostí v obličeji, zápal slepého střeva, vejeovodu, předstojného žlázy neb žlučového míska.

Jeden z nejskvělejších Rosenowových důkazů byl následující: že bakterie, jak je nacházíme po neživotných předmětech neb jak je přeštuje v laboratoři na umělých půdách jsou jistého druhu; a bakterie tyto když se dostanou do těla, přemění se na jiný druh; a že pravými spůsoby manipulace v laboratoři, se dají přeměnit jednu na druhou. Ku příkladu, penumocoecus, který zavíruje zápal plie, streptocoecus hemolyticus který zavíruje revmatismus, streptocoecus viridans, který zavíruje zánět nitroblánky srdečné, byly všecky známé dříve; ale že můžou v laboratoři udělat z jednoho kterýkoliv jiný druh, dokázal on; a též dokázal že právě podobné změny se dějí ve zmíněných střediscích infekce v lidském těle. Dle povídání — mnoho-li dostává kvality, nebo jaká jest zásoba krve, se na místě vytvoří ten nebo onen druh bakterii, a stále vniká do krve.

Tyto bakterie vstřebávané do krve ze střediska infekčního, jsou roznášeny po celém těle, a opět někde uvažnou, začnou růst a rozmožovat se. Kde se umístí, rozroduje jejich druh. Streptocoecus viridans nenachází v těle jinde než v srdeční okolnosti k bytí nežli na nitroblánkách srdečných; když uvážme jinde, zahyne; když uvážme na různých blánách rozmnoží se a spůsobí srdeční vadu. Streptocoecus hemolyticus, právě z těch samých příčin roste pouze na blánách jiných jsou potažené kloboukem, a zde spůsobuje horečku a bolestné otoky, které zoveme revmatismem.

Toto se dokázalo tím spůsobem, že se vzaly tyto bakterie ze zápaleného klobouku a vstříkly se zajíci do krve do ušní žily, a potom následoval podobný zápal klobouku, jako revmatismus v člověku. A někdy pouze revmatismus, nýbrž celá řada nemocí se dala nápodobit stříkáním do krve organismům pocházejícím ze střediska infekčního. Dle rázu který na sebe vzaly v infekčním středisku a následují, vzniklo k umístění se každý v svém vlastním tělesném tkání, spůsobují tyto bakterie mimo revmatismu i srdeční vadu, také zápal ledvinové, když se usadí v ledvinách, zánět slepého střeva, žlučového měchýřku, močového měchýře (právě jsme ve své laboratoři spůsobili morčeti zápal močového měchýře vstříknutím usedliny močové z pacienta v němž jsme podezívali tento zápal; zvíře se může zabít a může se na něm provést pitva a poznati ráz nemoce) žaludční vřed, zápal v svalech které jsou velice podobné revmatismu, a veškeré zápal v různých ústrojích jež může takřka nazvat bratry a sestrami revmatismu.

Lehké a úhledné šaty pro mladé děvčete.

kacích. Nemohou-li říci o nich dobré stvořily raději mlčí.

Koná-li kdo práci dobrou potká se rozhodně s úspěchem. Může-li člověk napsati lepší knihu anebo udělat lepší pas na myši než jeho soused, svět nalezne již cestu k jeho dveřím, je-li jeho ohlašování tak dobré jak jeho schopnost vyniknouti nad jiným.

V deseti letech západní státy budou muset dodávat polovinu spotřeby dřeva ve Spojených Státech.

Předáci dřevařského průmyslu východu středního západu řekli v Spokane, Wash. na konferenci dřevařů zástupcům ze severozápadu, že v deseti letech budou dodávat polovinu dříví ve Spojených Státech poráženého, kdežto dnes dodávají jen šestinu spotřeby země.

Toto bylo nejdůležitější sdělení tohoto jednání, jež se týkalo přítomnosti a budoucnosti produkce a spotřeby.

Co nespravedlivě lžíci jest nabýto, neuzává dluho majetkem.

Mluvte méně a více přemýšlejte!

Ditky i dospělí.

chválí výtečné vlastnosti Severova Silitel ledvin a jater (Severas Kidney and Liver Remedy). Čtěte následující dopis: "Severav Silitel ledvin a jater pomohl mému osmiletému synu, který trpěl cho robou ledvinou." F. Mayer, Rd No. 3 Wellston, Okla. — Zkuste tento lék v záneči plic anebo měchýře zastavení moče neb obtížného močení, naběhých nohou a bolestí zad, jež původ svým vzali z bolavých ledvin, žloutenky a kyseosti v žaludku. Bezdečné močení u dítěk, bylo často tímto lékem napraveno. Kupte si láhev ještě dnes v lékarně. SCtojí 50c a \$1.00 kdyby váš lekárnik nemohl vás obslužit objednejte si jej přímo u W. F. Severs Co., Cedar Rapids Iowa.

NA PRODEJ! Pěkné kohouty s jednoduchým hřebínekem (Brown Leghorn) pravé čistokrevné. Cenu jest levná. Hlaste se hněd.

Jos. Zrůst, Clarkson, Neb. R. 5.

NA PRODEJ! 10 akru pozemku s obydlením o 5 velkých světnicích, ve východní části města. Tři velké slepičinky, velký sklep. Místo toho jest výborné pro druhého farmu. Přihlaste se o cenu kladou.

Nemysli si že bez ohlašování se obejděte. Moderní doba vyžaduje připravení oznamování! Repetition makes reputation," povídá jedna anglická slovní hříčka. "Oblašuj dnes, ohlašuj také zítra!" Může si odpočinout, zde únavu přemáhá — ohlaška za tebe pracuje i když spí.

Nelituj peněz za ohlašování! Mnozí prohlašují a nazývají to laconic methodou obchodování. Každá lásce jest příliš drahou a nákladou.

Nemysli si že bez ohlašování se obejdete. Moderní doba vyžaduje připravení oznamování! Repetition makes reputation," povídá jedna anglická slovní hříčka. "Oblašuj dnes, ohlašuj také zítra!" Může si odpočinout, zde únavu přemáhá — ohlaška za tebe pracuje i když spí.

Bud' v ohlašování originalním. Jedno vhodně užité slovo, nebo vtipná věta, připoutá pozornost čtenářstva. I humoru často jest nutno při ohlašování užiti. Ohlaška má být nápadnou. Upoutal-li zájem čtenářů potkal jsi se s výsledkem.

Oblašuj v časopisech, které na tvém území spolupracují! Jsou pouze dva druhy časopisů — jeden které pracuje poetické a inteligenčně a druhé, které tak nečiní. Časopisy v nichž ohlašování jest úspěšné, musí mít zástupek s dobrou kvalifikací:

Tito musí být čestní. Musí věděti jak prospěti obchodníku.

Musí být dobrými pozorovateli a mysliteli.

Musí znáti cenu své publikace a odpověděti na každou otázku týkající se této.

Musí stopovat obchod svých přátel a ohlašovatelů a upozornit je na vhodné okamžiky, když ohlašování bude zvláště úspěšným.

Musí vypomoci dobrou myšlenkou ohlašovateli, o niž vědě že by mu prosplala.

Musí jednat se svými zákazníky přímo — nesmí mít žádných postranních úmyslu.

Musí studovat přání ohlašovatelů a je respektovat.

Nesmí slibovat čeho vykonati nemohou.

Nesmí jednomu obchodníku dát výhody jehož dají jinému.

Musí být opatrný ve své řeči.

Musí být diplomaty zrovna tak dobré jako poetice. Nesmí spouštět žádostí o ostatních publi-